

איור: זאב אונלמאייר

ווחת הייתה שהתקן תוך-רחמי עלול לגרום רום דלקות ברחם והירבקויות כחצוצרות וברחם. עניין זה הוכח במחקרים ועבודות רבים כשגוי לחלוטין. למעשה, אין מניעה להתקין התקן תוך-רחמי לכל אישה, לאחר בדיקה וייעוץ אצל רופא נשים מומחה. אצל נערות צעירות, שהרחם שלהן עדיין קטן כי הן טרם חוו היריון, ניתן להתאים התקן תוך-רחמי קטן מהרגיל.

"בישראל משתמשים בשני סוגי התקנים: האחד עשוי מחומר פלסטי ועליו סליל נחושת דקיק, והשני (Mirena) משחרר הורמון בצורה איטית וקבועה לחלל הרחם. היעיל לוח של שניהם גבוהה ביותר, אולם ההתקן ההורמונלי גורם להפחתה משמעותית של הריי-מום החודשי וזהו יתרון גדול; במיוחד אצל נשים הסובלות ממחזור קשה וממושך".

אפשר היה לצפות שבימים אלה, שבהם לכל שאלה מר-צאים תשובה באינטרנט, נשים ימלאו את פערי הידע שלהן גם בנושאים מביכים או אינטימיים, אבל מתברר שלא כך הרבה. "רופאי נשים רבים נתקלים בחוסר ידע מפתיע בקרב נשים בכל הגילים", מסביר ד"ר שמואל אנדרמן, רופא בכיר במחלקת נשים ויולדות של המרכז הרפואי הלל יפה. "בין השאלות השכיחות ביותר, למשל: מהו היום המדויק של הביוץ או אם אפשר להשתמש בהתקנים תוך-רחמיים בגילים צעירים".

או הנה שלוש שאלות נפוצות מהתחום הנשי-האישי, ותשובותיו המבארות של ד"ר אנדרמן.

להיבדק או לא להיבדק?

אני שלושה ימים אחרי המחזור ויש לי הפרשות לבנות בכמות גדולה מהרגיל. האם עלי להיבדק?

"ראשית, לכל אישה יש הפרשות מה-נרתיק. שנית, צריך להבדיל בין הפרשות 'רגילות' ופזיולוגיות לבין הפרשות שמקורן במחלה או בדלקת. לאורך המחזור ועד לקבלת הווסת, ובהתאם לכמות ההורמונים המופרשים, משתנים כמות הפרשה ואופייה. מיד לאחר הווסת הפרשות יחסית עכורות ולא צמיגיות. לקראת הביוץ הן משתנות והופכות להיות שקופות וצמיגיות מאוד. עם סיום הביוץ הן שוב עכורות ולא צמיגיות. בהקשר זה חשוב להדגיש כי ישנם שינויים רבים בין אישה לאישה, וכן ישנם שינויים (הנובעים משינויים הורמונליים) שמקורם בגיל.

"אם ההפרשה משנה את צבעה ואת אופייה ומופיעים תסמינים נוספים כמו גרד וריח לא נעים, הדבר מעיד על דלקת בנרתיק. הפרשה

שאלות שבינה לבינה

ביוץ, כאבי מחזור או התקן תוך-רחמי • כל אחת מכירה ומתמצאת? לא תמיה, ולרוב לא נעים לשאול • תשובות לשלוש שאלות נפוצות שמטרידות נשים | שיר-לי גולן

למה קיבלתי אנטיביוטיקה?

בחדר הלידה נאלצתי לקבל אנטי-ביוטיקה. חברה אמרה לי שזה בגלל חיידק שנשים בהיריון מקבלות בדרך כלל בשירותים ציבוריים או בבריכה. זה נכון?

"חיידק ה-GBS, או סטרפטוקוקוס מקבוצה B, נמצא לעיתים בנרתיק אצל נשים באופן טבעי, ומקורו במערכת העיכול של האישה. ברוב הגדול של המקרים אין להימצאותו השלכות או נזקים בנשים הרות. אולם במקרים בודדים, אם התינוק נדבק בחיידק במהלך המעבר בתעלת הלידה, הדבר יכול להוביל לזיהום קשה אצל התינוק ואפילו למוות. לכן כאשר אישה ידועה כנשאית של GBS (מבדיקת קודמות שעברה או מהיריון קודם) היא מטופלת באנטיביוטיקה מתאימה בזמן הלידה או לפניה. גם אם אישה מגיעה עם פקיעת מי שפיר לחדר לידה, ולא ברור אם היא נשאית של החיידק, היא מטופלת אוטומטית באנטי-ביוטיקה.

"הבדיקה לנשאות מתבצעת באמצעות משטח שנלקח על ידי רופא נשים ונשלח למעבדה בקטריולוגית בשבועות ה-35-37 להיריון. עם זאת, אין כיום המלצה גורפת של משרד הבריאות לבדוק נשאות לחיידק אצל כל הנשים ההרות. חשוב להבין שהחיידק אינו מועבר מאדם לאדם ולא ניתן להיבדק בו בשיירותים, במקווה, בבריכה וכו'".

shirgos@gmail.com

עות לבעיה הזאת נוטלות עם האנטיביוטיקה גם טיפול מונע מתאים".

חתי מותר התקן תוך-רחמי?

אני לא רוצה לקחת גלולות, אבל אמרו לי שהתקן שמים רק אחרי לידה. מה עושים?

"בעולם מחדירים התקנים תוך-רחמיים גם לנשים צעירות ואפילו לנערות בנות 17-18, אם אין באפשרותן ליטול גלולות למניעת היריון מסיבות שונות. בעבר המחשבה הר-

לכנה גבינתית בכמות רבה מעידה על פטרייה בשם מוניליה. הפרשות צהובות-חומות בעלות ריח חריף מעידות על הימצאות חיידק. בכל אלה, כמובן, יש לטפל.

"כמו כן, יש אפשרות שתרופות שהאישה נוטלת ירכאו חיידקים 'טובים' בנרתיק וכתוצאה מכך יתפתחו זני חיידקים אלימים שייצרו דלקת. בדומה, שינוי סביבה הורמונלית (נטי-לת גלולות, למשל) יכול לגרום לשינוי במרקם הפרשות בשל התפתחות פטרייה. לדוגמה, נטילת אנטיביוטיקה מסוגים מסוימים עלולה לגרום לפטרת הנרתיק. נשים המוד-

אין מניעה להתקין התקן תוך-רחמי לכל אישה, לאחר בדיקה וייעוץ אצל רופא נשים מומחה. לנערות צעירות, שהרחם שלהן עדיין קטן כי טרם חוו היריון, ניתן להתאים התקן תוך-רחמי קטן מהרגיל